

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
15 червня 2022 року**

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Соловейчук Олена Максимівна – секретар Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №11 від 30.06.2022 р.)*

Рецензенти:

Дарманська І. М. - доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева А. І. - доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2022. 261 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери.

Науковці та студенти висвітлюють питання щодо сучасних методів та форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Список використаних джерел:

1. Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ, Державна служба якості освіти, 2019. 240с.
2. Канівець Т. М. Основи педагогічного оцінювання: навч.-метод. посіб. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2012. 102 с.
3. Про організацію та проведення у 2022 році національного мільтипредметного тесту: наказ Міністерства освіти і науки України від 12.05.2022 р. № 434 URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-organizaciyu-ta-provedennya-u-2022-roci-nacionalnogo-miltipredmetnogo-testu>
4. Сергієнко В.П., Кухар Л.О. Методичні рекомендації зі складання тестових завдань. Київ, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2011. 41 с.
5. Український центр оцінювання якості освіти. URL: <https://testportal.gov.ua/> (дата звернення 01.06.2022).

ЯКУБА Марина Станіславівна

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Головною метою екологічної освіти і виховання у закладах вищої освіти є формування у студентів відповідально-ціннісного та поважливого ставлення до природи і природних процесів. Це ставлення повинне базуватися на екологічній свідомості, обізнаності щодо проблем охорони та збереження природних об'єктів довкілля та активній екологічній позиції особистості.

Формування екологічної компетентності студента передбачає дотримання морально-етичних та правових норм, правил, законів, форм і принципів раціонального природокористування, формування активної екологічної позиції особистості щодо пропаганди та популяризації природоохоронної діяльності на локальних та загальнодержавному рівнях.

Високих результатів у набутті студентами екологічних компетентностей можна досягти шляхом активного залучення у освітні процеси різноманітних методів навчання та впровадження різних освітніх моделей і проектів у процесі вивчення предметів біологічного та екологічного спрямування. Причому, варто зауважити, що екологічні та біологічні базові знання мають поглиблюватися студентами і на інших заняттях в межах формування міжпредметних зв'язків, перетворюючись на глибинне переконання особистості у необхідності жити у тісних гармонійних відносинах з природою і почувати себе з природним довкілля єдиним цілим.

Одним з найважливіших кроків у набутті студентами екологічних знань, умінь та навичок є формування екологічної свідомості, що являє собою найвищий рівень розуміння та осмислення і сприйняття людиною свого місця

та значення в існуванні людства на тлі потужного розвитку біологічних наук, екології та сучасних технологій.

Набуття студентами закладів вищої освіти екологічних знань та компетентностей пов'язане, насамперед, з екологічною освітою, метою якої є:

- набуття студентом знань щодо суті екології як науки, її структури та зв'язків з іншими науками;
- засвоєння знань про основні екологічні закони та закономірності співіснування живих організмів на планеті;
- усвідомлення особливостей впливу на природу техногенного розвитку людської цивілізації та знання шляхів упередження і мінімізації наслідків руйнівної дії техногенного процесу на біосферу;
- особистісна орієнтація на цінність природи;
- знання основних положень природоохоронного законодавства та правового поля діяльності в екологічній сфері;
- формування особистості з екоцентричним типом моралі, мислення і етичних норм та з високим рівнем екологічної культури;
- осмислення практичного значення екології як науки та її взаємозв'язків з іншими науками;
- розуміння принципів сталого розвитку людства в цілому та знання регіональних екологічних проблем в Україні і особливостей стратегії екологічно-безпекового розвитку держави, тощо.

Сучасна екологічна освіта та виховання це не лише формування відповідних знань та умінь у взаємодії людини та природи, а й розвиток шляхом залучення засобів педагогічних технологій компетентностей особистості, спеціальних знань, поведінкових норм та орієнтацій, щодо усвідомлення екологічної цінності природного середовища у його нерозривній єдності з людиною.

Екологічна освіта має орієнтуватися на критичне мислення фахівця, здатність до вдалого розв'язання задач та навички ефективного прийняття рішень.

У більшості випадків студенти вищих навчальних закладів, на відміну від школярів, є дорослими сформованими особистостями, що володіють певною базою понять, тверджень та знань з біології та екології, отриманих під час шкільного навчання та в межах позашкільних занять, а також певний особистий культурний рівень та морально-етичні норми вихованості. Свідомі студенти, як правило, мають чітко визначену громадську позицію та певне особисте ставлення до екологічних проблем окремих регіонів та країни в цілому, тому шляхи підвищення рівня їх освіченості та набуття нових умінь та знань у сфері екологічної та природоохоронної діяльності у закладах вищої освіти повинні бути більш складні, наукоємні та змістовні і водночас цікаві та практичні.

Серед дієвих заходів екологічної освіти студентів вищих навчальних закладів базовими є лекції, практичні та лабораторні заняття, семінарські заняття та колоквіуми. Екологічна освіта повинна комплексно використовувати

процеси, що залучають студентів до спостереження, вимірювання, класифікації, експериментування тощо. Ці заходи дають змогу шляхом обговорення, проведення дискусій та диспутів здійснювати критичну й оптимально точну оцінку сучасного екологічного стану біологічних об'єктів та екологічних процесів, ведуть до формування біосферного світогляду у студентів. Вірно підібрані методи екологічних досліджень та спостережень надають можливість обрання дієвих шляхів вирішення екологічних проблем та прогнозування подальшого розвитку подій і процесів у довкіллі.

Вкрай важливою частиною освітнього процесу екологічного змісту є можливість студентів закріплювати теоретичні знання, отримані у навчальних закладах, у безпосередній практичній діяльності в межах навчальних та переддипломних практик.

Велике значення для удосконалення рівня вищої екологічної освіти мають міжвузівські, регіональні та міжнародні контакти викладачів і студентів, зв'язки з громадськими організаціями, регулярний обмін досвідом та знаннями, виконання екологічних проектів, стажування, здійснення науково-дослідних програм і видання підручників та посібників, підвищення кваліфікації та перепідготовка педагогічних кадрів у вищих навчальних закладах екологічного спрямування.

Завданнями екологічної освіти та виховання студентів є постійне інформування студентів та відкритий для студентів доступ до баз даних про стан компонентів природного середовища та перебіг екологічних процесів; вільне отримання достовірної інформації про проблеми природного походження і їх вплив на рівень здоров'я населення країни та світу; залучення студентів до поширення екологічних знань серед населення; спонукання до збереження та примноження природних багатств; використання природних засобів у навчально-виховному процесі; постійне поповнення знань з біології та екології шляхом ознайомлення з науковими та науково-популярними джерелами відомих вітчизняних та зарубіжних вчених тощо.

Враховуючі вищезазначену інформацію варто наголосити, що сучасна екологічна освіта являє собою нагальну потребу освіти сьогодення і є одним з провідних та перспективних напрямків виховання молоді у сучасній вищій школі.

ЯЦКЕВИЧ Інна Володимирівна

РОЛЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У МЕНЕДЖМЕНТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

В організації щодня відбувається безліч процесів та явищ під впливом зовнішнього середовища. Всі вони мають багатогранну спрямованість і мету, використовуючи для досягнення свої методи та ресурси. Щоб уникнути складнощів, потрібно грамотне та системне управління.

97.	ЧЕРНЕНКО Наталія Миколаївна	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
98.	ЧЕРНЕНКО Віталій Іванович	заступник начальника управління – начальник технічного відділу управління військових сполучень на морському та річковому транспорті
99.	ШЕВАЛЬЄ Світлана Борисівна	викладач кафедри українознавства, історико-правових та мовних дисциплін Одеського національного морського університету
100	ШЕВЧЕНКО Світлана Василівна	викладач кафедри фундаментальних наук Військова академія (м. Одеса)
101	ШПАЛЯРЕНКО Юлія Анатоліївна	кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогічних технологій початкової освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
102	ЯКОВЛЄВА Ольга Миколаївна	кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри вищої математики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
103	ЯКУБА Марина Станіславівна	кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
104	ЯЦКЕВИЧ Інна Володимирівна	доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, фінансів і бізнес технологій Державного університету «Одеська політехніка»